

Література:

1. Наливайко Л. Р. Нормативно-правові гарантії державного ладу України. *Університетські наукові записки*. 2009. № 1. С. 24–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2009_1_5.
2. Погорілко В. Гарантії правові. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. / відп. ред. Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, В.Я. Тацій, Ю.С. Шемшученко. Київ : «Ін Юре», 2005. Т. II. Права людини у контексті поліцейської діяльності. С. 76.
3. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України : підручник. Київ : Наукова думка, Прецедент, 2007. 344 с.
4. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96. (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 2019, № 38. ст. 160.

ОСНОВИ МЕДІАЦІЇ В СІМЕЙНИХ СПОРАХ

Книш С. В.

студентка юридичного факультету

*Науковий керівник: **Наливайко Л. Р.***

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри загальноправових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

м. Дніпро, Україна

На сьогодні, медіація як спосіб альтернативного врегулювання спорів активно застосовується як несудова юрисдикція вирішення спорів. Інститут медіації на території України знаходиться на початковому етапі свого становлення, зважаючи на відсутність основного законодавчого базису й маючи тільки доктринальне підґрунтя.

С. Васильчак визначає медіацію як добровільний і конфіденційний процес розв'язання будь-якого спору, в якому нейтральна третя особа допомагає сторонам досягти домовленості (згоди) в їхньому спорі шляхом переговорів [1].

Медіація існує в багатьох суспільно-правових сферах в таких видах:

1. Бізнес медіація – регулювання відносин комерційної сфери, які є сприятливим ґрунтом для розвитку інституту медіації.

2. Медіація в трудових відносинах – трудові відносини за своєю природою є досить конфліктними через різницю інтересів, що і є

поштовхом для застосування спрощеної, не судової методики врегулювання спорів.

3. Адміністративно-правова медіація – покликана регулювати суспільні відносини, предметом яких частіше всього виступають діяння які не є суспільно-небезпечними, та можуть бути вирішені за бажанням сторін шляхом залучення посередника.

4. Сімейна медіація – достатньо специфічна сфера правового регулювання, зважаючи на переважаючу наявність моральної та емоційної сфери регулювання суспільних відносин, окрім безпосередньо юридичної.

Предмет регулювання сімейного права і те, що може розумітися під сімейним конфліктом, необов'язково збігаються один з одним. Адже сімейні відносини, хоча й подібні з іншими відносинами цивільного права, внаслідок їх приватноправового характеру, суттєво відрізняються від останніх в силу особливих властивостей цих відносин, більше моральних, ніж юридичних [2].

Сімейна медіація дозволяє врахувати високу емоційність сімейних конфліктів і тому є дуже ефективною в різних заплутаних життєвих ситуаціях. Вона враховує людський фактор в конфлікті та приділяє багато уваги взаєминам. Вона заохочує і полегшує вираження хвилювань, тривог і сумнівів. Будь-які теми, порушені під час медіаційних сесій, можуть бути взяті до уваги та відображені в тексті досягнутої угоди [3].

Учасниками сімейної медіації є: посередник (медіатор), сторони, та іноді залучаються захисники, психологи, педагогічні працівники та діти. Сімейних конфлікти та спори виникають:

1. Між подружжям стосовно розірвання шлюбу та перебування у ньому;
2. Між подружжям стосовно місця проживання дітей;
3. Між подружжям стосовно виплати аліментів на дітей;
4. Між подружжям стосовно майнових та матеріальних зобов'язань різного роду.

Проведення сімейної медіації передбачає спільну взаємодію двох медіаторів під час проведення медіаційної процедури. Кожен з посередників, окремо працює з кожною стороною, та окремо с дитиною, разом з залученням спеціалістів якщо виникає така потреба. Високий рівень здібностей сімейного медіатора в роботі з емоційними станами інших людей, безумовно, сприяє просуванню у вирішенні конфлікту. Медіатор допомагає опонентам виявити, усвідомити й переробити почуття й емоції, що стосуються конфліктної ситуації. Чуйність, відчуття високого професіоналізму сімейного медіатора викликають довіру до нього у конфліктуючих сторін. Це призводить до зниження

спроб перекладати відповідальність і прийняття рішення на медіатора [3].

Система підготовки сімейного медіатора поряд з проходженням повного курсу сімейної медіації та регулярного підвищення кваліфікації медіатора в якості обов'язкових елементів включає в себе також проходження певної кількості годин інтервізії і супервізії [3].

Отже, з кожним днем зростає потреба у нормативному закріпленні медіації як способу альтернативного врегулювання спору. Попит на даний спосіб досудового вирішення спорів зростає, зважаючи на спрощений порядок ведення процедури, на економію часу, фінансів, та на пануванні здорової атмосфери протягом всього процесу. Окрім того медіація сприятиме розвантаженню системи судоустрою, дії принципу верховенства права, закріпленню диспозитивного методу правового регулювання саме щодо даного способу врегулювання спорів, та можливості збереження партнерських стосунків між сторонами.

Література:

1. Васильчак С. В. Медіація як один із методів цивілізованого вирішення корпоративних конфліктів. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. 2016. С. 133–137.

2. Загоровский А. И. Курс семейного права. Одесса: Типография Акционерного ЮжноРусского О-ва печатного Дела, 1909. 554 с.

3. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник [Електронний ресурс] / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.]; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.